

Aan Provinciale Staten

DATUM	25-1-2022	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	Bedrijfsvoering	COMMISSIE	FAC
STELLER	Roy van den Broek	TELEFOONNUMMER	06-15403601
NUMMER	823F56E9	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk

Onderwerp Statenbrief:

Uitkomsten decembercirculaire provinciefonds 2021

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Vanuit de decembercirculaire 2021 volgen financiële bijstellingen die betrekking hebben op de algemene uitkering van het provinciefonds en decentralisatie-uitkeringen. Over 2021 is er sprake van een positief effect van € 1,023 miljoen. Er volgen vanuit deze circulaire geen meerjarige effecten.

Inleiding

Op 14 december jl. is de decembercirculaire provinciefonds 2021 gepubliceerd door het ministerie van BZK. De provincies ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de provinciefondsuitkeringen:

- In mei op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk;
- In september op basis van de Miljoenennota; en
- In december op basis van de Najaarsnota van het Rijk.

Het provinciefonds heeft een wettelijke basis in de Financiële verhoudingswet. Het is een begrotingspost op de rijksbegroting. Het Rijk bepaalt de omvang van het provinciefonds via het begrotingsproces. Het provinciefonds beweegt mee met de rijksuitgaven. Extra uitgaven en bezuinigingen hebben direct invloed op de omvang van het provinciefonds. Het krimpt of groeit mee met de rijksuitgaven. Deze beweging heet accres. De omvang van het provinciefonds verandert ook bij nieuwe taken en verantwoordelijkheden.

De decembercirculaire heeft betrekking op het boekjaar 2021 en bevat geen nieuwe meerjarige accresramingen.

Toelichting

In de decembercirculaire 2021 worden de provincies geïnformeerd over de volgende onderwerpen:

1. De hoogte van de uitkering van het provinciefonds;
2. Nieuwe decentralisatie-uitkeringen; en
3. Beleidsmatige ontwikkelingen.

Deze onderwerpen worden hierna verder toegelicht, inclusief de daaruit voortvloeiende financiële effecten.

1. De hoogte van de uitkering van het provinciefonds

De totale omvang van het provinciefonds is ten opzichte van de septembercirculaire per saldo toegenomen. Enerzijds is sprake van een eenmalige verlaging van het provinciefonds van € 0,499 miljoen. Dit is ter dekking van de niet-transactiegerichte voorzieningen in de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) die eerder via een separate doorbelasting in rekening werden gebracht bij de provincies. Eén en ander is conform de gemaakte afspraken in het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (BOFv) van 23 mei 2018.

Anderzijds is sprake van een eenmalige verhoging van het provinciefonds van € 17,961 miljoen. Dit volgt vanuit het pakket 'Structurele aanpak stikstof' waarvoor door het kabinet in 2020 in totaal € 2,85 miljard beschikbaar is gesteld voor het versterken en herstellen van de natuur. De plannen hiervoor zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Natuur. Onderdeel van het uitvoeringsprogramma is het verhogen van de beheervergoeding vanuit het Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL). Provincies voeren de SNL uit en vergoeden tot 75% van de standaardkostprijs voor het beheren van natuur. Met deze vergoeding kan de beheerder niet in alle gevallen het beheer voeren dat nodig is om natuurwaarden te behouden of te verbeteren. Daarom wordt de beheervergoeding met ingang van beheerjaar 2021 verhoogd naar 84%. De provincies ontvangen via de algemene uitkering compensatie vanuit het ministerie van LNV voor de hogere subsidiekosten. Voor de provincie Utrecht gaat het voor 2021 om een bedrag van € 0,996 miljoen. Over de bedragen voor 2022 en verder volgt meer informatie in een volgende circulaire.

Verder geldt dat de verdeelmaatstaven 'aandeel binnenwater' en 'oeverlengte' voor het jaar 2021 zijn geactualiseerd. Dit resulteert in een voordelig effect voor de provincie Utrecht van € 0,027 miljoen.

Per saldo is daarmee sprake van een toename van de algemene uitkering van € 1,023 miljoen. Het accres vanaf het jaar 2022 is ongewijzigd ten opzichte van de stand van de septembercirculaire van 2021.

In onderstaande tabel zijn de financiële uitkomsten van de decembercirculaire opgenomen.

Tabel 1. Algemene Uitkering (AU) provinciefonds	2021	2022	2023	2024	2025
Bedragen x € 1.000					
A. Algemene uitkering provinciefonds septembercirculaire	231.482	238.831	242.782	247.756	255.038
B. Mutaties in de decembercirculaire 2021:					
- Beheervergoeding Natuur	996	-	-	-	-
- Actualisatie maatstaven jaarschijf 2021	27	-	-	-	-
C. Algemene uitkering provinciefonds (C = A + B)	232.505	238.831	242.782	247.756	255.038

2. Nieuwe decentralisatie-uitkeringen

Decentralisatie-uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het provinciefonds, maar kennen een eigen verdeling over de provincies. Dergelijke uitkeringen zijn beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording over plaats naar het Rijk. Dit in tegenstelling tot specifieke uitkeringen waar dat wel het geval is. In de decembercirculaire is voor de provincie Utrecht één nieuwe decentralisatie-uitkering opgenomen:

- i. *Erfgoed Deal*: De provincie Utrecht ontvangt in 2021 eenmalig € 137.130 in verband met de Erfgoed Deal. In februari 2019 hebben dertien partijen - zowel overheid als maatschappelijke organisaties - de handen in één geslagen om samen te werken aan een waardevolle leefomgeving. Het gezamenlijke doel is om de relatie tussen erfgoed en de inrichting van de leefomgeving te versterken. In de huidige tijd waarin de leefomgeving vergaand moet worden aangepast aan klimaatverandering, nieuwe energienetwerken en verstedelijking kan cultureel erfgoed houvast bieden. De Erfgoed Deal streeft naar een zorgvuldig vormgegeven leefomgeving, waarin het verleden tastbaar is en waarmee – ook in de toekomst – verbinding wordt gevoeld. Het kabinet heeft voor de periode 2019 – 2021 een bedrag van € 20 miljoen uitgetrokken voor de Erfgoed Deal.

3. Beleidsmatige ontwikkelingen

Coronacompensatie

In de decembercirculaire is ook gemeld dat met decentrale overheden is afgesproken dat zij reële compensatie ontvangen voor extra uitgaven en gederfde inkomsten door corona. Het kabinet heeft bekend gemaakt dat van de voor de lokale en regionale cultuur gereserveerde middelen ad € 51,5 miljoen er € 9,9 miljoen beschikbaar zal worden gesteld aan provincies voor het in stand houden van de regionale cultuursector in 2021. De verdeling van deze middelen over de provincies zal in de meicirculaire 2022 worden verwerkt.

Klimaat

In de septembercirculaire 2021 is aangegeven dat het kabinet voor 2022 aanvullende middelen heeft uitgetrokken voor een aantal beleidsterreinen, waaronder klimaatmaatregelen. In de decembercirculaire is vervolgens gemeld dat, in lijn met de begrotingssystematiek, het deel van de middelen dat wordt toegevoegd aan het provinciefonds naar verwachting bij Voorjaarsnota 2022 beschikbaar zal komen en verwerkt zal worden in de meicirculaire 2022. Het is aan een nieuw kabinet om een besluit nemen over de totale uitvoeringskosten voor de periode 2022 en verder.

Financiële consequenties

De financiële consequenties die voortvloeien uit de decembercirculaire 2021 worden verwerkt in de Jaarrekening 2021. Er is geen sprake van meerjarige financiële effecten. In tabel 2 is inzichtelijk gemaakt wat de financiële consequentie is ten opzichte van de gepresenteerde saldi in de Slotwijziging 2021.

Begrotingssaldo	2021
Bedragen x € 1.000	
A. Begrotingssaldo Slotwijziging 2021	17.681
B. Mutaties in de decembercirculaire 2021:	
- Beheervergoeding Natuur	996
- Actualisatie maatstaven jaarschijf 2021	27
C. Herziene begrotingssaldo (C = A + B)	18.704

Vervolgprocedure / voortgang

In de Jaarrekening 2021 worden de financiële effecten die voortvloeien uit de decembercirculaire voor het boekjaar 2021 verwerkt.

Bijlagen

1. Decemercirculaire 2021

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen